

Institute of
Folklore Research
and
Ethnology
Institut za
etnologiju i
folkloristiku

PLAN RADA
INSTITUTA ZA ETNOLOGIJU I FOLKLORISTIKU (IEF-a)
ZA 2015. GODINU

Sadržaj

UVOD	3
ZNANSTVENI PROJEKTI	4
Interni projekti manjeg opsega iz programskih sredstava IEF-a	5
Organizacija, suorganizacija skupova i ljetnih seminara	10
Sudjelovanje na skupovima	10
Sudjelovanje u nastavi	10
Publiciranje	10
IZDAVAČKA DJELATNOST	11
Narodna umjetnost	
Biblioteka Nova etnografija	
Ostala izdanja	
SUDJELOVANJE U RADU MEĐUNARODNIH PROFESIONALNIH UDRUGA	12
OSTALE SURADNJE	12
DOKUMENTACIJA	13
Svakodnevni poslovi	13
Suradnje	13
Projekti	13
Dariah – Eric	14
Ostali planovi	14
KNJIŽNICA	15
ODJEL ZA PRAVNE, KADROVSKE, FINANCIJSKO - RAČUNOVODSTVENE I OPĆE POSLOVE	15

UVOD

Sukladno *Strateškom planu 2010.–2015.* jedna od prioriternih aktivnosti IEF-a jest interdisciplinarni i multidisciplinarni znanstvenoistraživački rad prema kriterijima izvrsnosti i autonomnog znanstvenog djelovanja. Ta je aktivnost posebno razrađena u trećem poglavlju Strategije pod nazivom *Istraživačke teme*.

U planu za 2015. godinu iznose se planovi istraživačkih skupina i pojedinaca koji se dijelom temelje na prethodnim znanstvenoistraživačkim temama, ali i na novim cjelinama. Novopredložene teme projekata na različitim su razinama elaboracije, ali im je temeljna svrha “okrupnjavanje”, odnosno spajanja znanstvenih interesa unutar pojedinih problemskih područja, čime bi se osigurale sadržajne i organizacijske platforme dugotrajnih istraživačkih smjernica iz kojih se razvijaju projekti spremni za apliciranje na državne i druge izvore financiranja. Daljnjim razvojem predloženih projektnih planova lakše ćemo se prilagoditi promjenljivim uvjetima financiranja, ali i proaktivnije pristupiti natjecajima domaćih i europskih znanstvenih fondova. Stoga su teme uobličene tako da se mogu dalje povezivati i grupirati unutar novih mogućnosti apliciranja, dok se za sad temelje na aktivnom usmjeravanju radnih obaveza znanstvenika te na skromnim mogućnostima višegodišnjeg institutskog programskog financiranja MZOS-a. Uz pripremne sastanke koji se nastavljaju unutar novih istraživačkih skupina te uz međusobna upoznavanja s pojedinačnim istraživačkim interesima kao i potrebama osnivača, planiraju se i izvaninstitucionalne suradnje. Suradnju sa srodnim znanstvenim institucijama, nevladinim organizacijama, udrugama i umjetnicima i ubuduće smatramo nezaobilaznom za interdisciplinarnu i multidisciplinarnu izvedbu IEF-ovih temeljnih djelatnosti, odnosno kritičkog vrednovanja i razumijevanja kulture u najširem kulturnoantropološkom smislu, što ujedno smatramo i jednim od prioriteta hrvatske znanosti. U kontekstu svega navedenog znanstveno istraživački plan IEF-a za 2015. godinu valja čitati kao radnu verziju koja će se nadopunjavati i mijenjati.

U okviru temeljnih istraživanja, projekata i tema planiraju se konferencije, terenska istraživanja, studijski rad, publiciranje, obrada građe i dr.

ZNANSTVENI PROJEKTI

Stvaranje grada: prostor, kultura i identitet (CITID), projekt HRZZ 2014. – 2018.

Voditeljica projekta: Jasna Čapo Žmegač

Istraživači: Valentina Gulin Zrnić, Sanja Đurin (IEF);

Laura Šakaja (Geografski odsjek, PMF);

Nevena Škrbić Alempijević, Tihana Rubić, Petra Kelemen (Odsjek za E-KA, FF)

Sažetak:

Projekt *Stvaranje grada: prostor, kultura i identitet* zamišljen je kao kompleksno istraživanje, većim dijelom temeljeno na kvalitativnoj metodologiji, koje nastoji razabrati i razumjeti višestruke, višeslojne i međuovisne aktere, čimbenike i procese suvremenih transformacija u glavnom gradu Hrvatske, Zagrebu. Projekt se naslanja na uvide urbane antropologije, antropologije prostora i mjesta, studija urbanih migracija, kulturne geografije, postsocijalističkih studija i postkolonijalne teorije. Koncept *stvaranje grada (city-making)* zamišljen je kao složeno konstruiranje i artikuliranje urbanog života oko dviju osi – prostora i različitosti. Ova dva pojma čine čvorišta u kojima se globalna politička, ekonomska i kulturna strujanja susreću i sudaraju s lokalnim povijestima, načinima života, imaginarijima, interesima i razvojem, dovodeći do restrukturiranja grada i njegova identiteta kao i identiteta njegovih stanovnika. Ovaj etnološki i kulturnoantropološki projekt ističe djelovanje stanovnika grada u tim transformacijama te istražuje kako oni pregovaraju i rekreiraju dani društveni, kulturni i prostorni krajolik (*cityscape*) dajući mu značenje i humanizirajući ga. Projekt će biti važan putokaz za gradske politike, s ciljem održivijeg i inkluzivnijeg funkcioniranja grada, dok će istodobno pridonijeti i razvoju urbanih studija. Osigurat će i prenošenje znanja kroz sveučilišne kolegije i javne prezentacije te tako omogućiti produbljanje razumijevanja raznolikih gradskih pitanja (planiranje, okoliš, reprezentacije, kulturne produkcije, različitosti, marginalnosti itd.).

Etnološka i folkloristička istraživanja kulturnih prostora,

Bilateralni projekt između Slovenije i Hrvatske

Glavni istraživač: Ljiljana Marks (IEF)

Suradnice: Suzana Marjanić, Marijana Hameršak, Jelena Marković i Nataša Polgar

Sažetak:

Dio projekta obuhvatit će terensko istraživanje (granično područje u Zagorju u travnju: od Krapine do Desinića na hrvatskoj strani te od Celja do Rogaške Slatine na slovenskoj, a za jesen je planirano istraživanje u Istri), radi skupljanja suvremene građe, istraživanja pripovijedanja Hrvata u Sloveniji i obratno te eventualno potvrde kontinuiteta sa starim zapisima na objema stranama, a time i određivanjem zajedničkog kulturnog prostora. Drugi dio rada na projektu se odnosi na istraživanje mogućnosti različitih načina obrade i arhiviranja građe. Razvijat će se dosad postavljene smjernice za arhiviranje (suvremenoga terenskoga) gradiva, koje dotiču i problem etičkih pitanja, tehničkih pitanja, pitanja postupanja s gradivom, pitanja o dostupnosti i javnosti građe, o uporabi formulara na terenu za pridobivanje eventualnih dozvola itd. Raspravljat će se aktualni problemi struke: koliko se materijal smije obraditi te pitanje cenzure, posebno kad je riječ o podacima koji se tiču privatnih i osobnih podataka kazivača. Prema prikupljenoj građi pokušat će se na zajedničkoj radionici odgovoriti na pitanje postavljeno u nacrtu projekta: postoji li zajednički kulturni prostor, što je on te što zapravo znači, ponajprije ljudima koji tamo žive.

Projekt pod nazivom “**Kulture rada u posttranzicijskoj Hrvatskoj**” (voditeljice dr.sc. Ines Prica, u kojem sudjeluje još šest suradnika Instituta: Tea Škokić, Reana Senjković, Ozren Biti, Orlanda Obad, Petar Bagarić i Joško Čaleta) prijavljen na natječaj HRZZ u listopadu 2014. godine, te se rezultat natječaja očekuje u travnju 2015.

Projekt je nastao temeljem rada na manjem projektu financiranom iz programskih sredstava pod nazivom “Transformativnost i perspektive rada u posttranzicijskoj Hrvatskoj: koncepti, simbolika, učinci”. (opisan niže)

INTERNI PROJEKTI MANJEG OPSEGA IZ PROGRAMSKIH SREDSTAVA IEF-a:

Transformativnost i perspektive rada u posttranzicijskoj Hrvatskoj: koncepti, simbolika učinci

Suradnici (u različitom opsegu angažmana): Petar Bagarić, Ozren Biti, Joško Čaleta, Orlanda Obad, Ines Prica, Reana Senjković, Tea Škokić, te vanjska suradnica Sanja Potkonjak)

Sažetak:

Projekt se usredotočuje na antropološki koncept rada te svoja teorijska i terenska istraživanja posvećuje temama poput: radničke kulture u uvjetima štrajkova, nezaposlenosti, prekarnosti i nedobivanja plaća; temi nezaposlenosti i kulturi preživljavanja kao i inovativnim modelima preživljavanja i promjena u konceptu života; alternativnim ekonomijama i rodnoj distribuciji siromaštva u obitelji i društvu; nadalje dijakronijskim istraživanjima promjena u samom konceptu rada (od socijalističkog razdoblja do danas) gdje bi se posebno istražila praksa dobrovoljnog (fizičkog) rada ali bi se obuhvatili i aspekti intelektualnog i rada u kulturi; također istraživanja se usmjeravaju i specifičnim interesima poput kontrakture rada te krizne i rubne fenomenologije rada (birokratizacija rada, celebritizacija rada, i drugo).

S obzirom na deficit ovogodišnjih programskih sredstava te činjenicu da je project uspješno prijavljen na druge izvore financiranja, ove godine će se ovo područje istraživanja izuzeti iz potraživanja programskih sredstava.

Kulturna animalistika: životinja i čovjek – interdisciplinarne analize i mnogostruke kulturne prakse

Voditeljica: Antonija Zaradija Kiš

Sudionici: Lidija Bajuk, Suzana Marjanić, Maja Pasarić

Sažetak:

Projekt nastavlja s interdisciplinarnim, multidisciplinarnim i transdisciplinarnim propitivanjem kulturnoanimalističkih tema u književnosti, folkloristici, etnologiji i kulturnoj antropologiji, istražujući različite aspekte odnosa čovjeka i životinje koji se sagledavaju u okvirima suvremenih i povijesnih kulturnih praksi. Dovršava se rad na objedinjavanju kulturnoanimalističkih priloga iz *Zbornika za narodni život i običaje Južnih Slavena*. Osim prezentiranja i vrednovanja povijesnoga i tradicijskoga kontinuiteta animalističkih tema u hrvatskoj folklorističkoj i etnografskoj građi planirano izdavanje pretiska odabranih studija otvara prostor dugoročnoj suvremenoj kritičkoj analizi usmenoknjiževnih tekstova i obredno-običajnih praksi putem kojih čovjek izražava, obli-

kuje i redefinira svoj odnos s prirodnim i životinjskim svijetom koji ga okružuje i koji iz današnjih očista zavrjeđuje veću pozornost šireg znanstvenu auditorija. Individualna istraživanja koja ćemo na spomenutim smjernicama provoditi u okviru projekta imaju namjeru poticanja različitih komparativnih refleksija o odnosu čovjeka prema životinjskom, tj. imaju namjeru propitivati pojavnosti životinja kao objekata i/ili subjekta na temeljima različitih mitološko-književnih, arheoloških, povijesnih i suvremenih kulturnih pojava te na njihovom promišljanju. Životinjsko će se sagledavati i kroz izvedbene i druge vizualne prakse te posthumanističke interpretativne postavke književne i kulturne povijesti. Predviđaju se sudjelovanja na nekoliko znanstvenih skupova na kojima bi suradnice projekta svojim izlaganjem otvarale teme animalističkog promišljanja.

Od starih zapisa do nove usmenosti

Voditeljica: Ljiljana Marks

Suradnice: Renata Jambrešić Kirin, Suzana Marjanić, Jelena Marković, Nataša Polgar

Sažetak:

Teorijsko ishodište ovog projekta predstavlja prijepor koji je artikulirao Jan Assmann rekavši da je pojačani interes za europsko kulturno nasljeđe, tradiciju (a mi ćemo dodati) i usmenoknjiževne žanrove, rezultat nedostatka neposrednog odnosa s tim nasljeđem zbog prevlasti elektronskih medija koji nisu nametnuli samo novi komunikacijski obzor "umreženog društva" nego i kulturnu revoluciju. Dakle, dok s jedne strane strah od gubitka identiteta, obilježja pripadnosti i odvezanosti od predaka utječe na rekreiranje, preradu, obnovu i prijenos tradicije (nematerijalne kulture) u različitim komunikacijskim kanalima i domenama društvenopolitičkog i ekonomskog život, s druge strane humanistički znanstvenici osjećaju obvezu da zabilježe i sačuvaju "egzistencijalno jezgro diskursa", to jest iskaze nositelja folklornih tradicija koji svjedoče o komunikacijskim praksama i govornim oblicima prije i za vrijeme "informacijske revolucije". Za folkloriste je najintrigantniji aspekt tog epistemološkog zaokreta (koji prate narativni, performativni i korporalni obrat) odnos usmenosti i pisane kulture u suvremenim procesima tradiranja usmenoknjiževnih žanrova. Slijedeći tezu Waltera Onga (1982) kako svaka kultura u svakom povijesnom trenutku zauzima drukčiju poziciju u "kontinuumu između pune usmenosti i pune pismenosti", zadatak je ovog projekta dati teorijski relevantne odgovore na osnovno pitanje živimo li danas u kulturi usmenosti ili kulturi pisma. Nama kao folkloristima nužno je istražiti jesu li transkulturni koncepti usmenosti i pisanosti još uvijek relevantni i u kojem se smislu prepleću, dopunjuju, potiru ili "aberiraju" u okružju "digitalne kulture", "kulture slike", "kulture spektakla", "decentrirane komunikacije" i sl. Naime, zanimat će nas kako semiotičko kodiranje i strukturiranje tradicijskih usmenoknjiževnih žanrova interferira s funkcionalnim ustrojavanjem i "formatiranjem" novih oblika usmeno/pisane komunikacije na internetu i drugim komunikacijskim sredstvima, ali i struktura "starih" te javljanje novih oblika usmenoknjiževnih žanrova. Projekt uključuje teorijska istraživanja, istraživanja starih zapisa i arhivske građe, ali zahtijeva i nova terenska istraživanja – virtualnoga/ internetskoga i "stvarnoga"/geografskoga prostora.

Bilježenje “života” tržnice (propitkivanje primjenjivosti metoda vizualne antropologije u susretu s novim tehnologijama)

Suradnici: Melanija Belaj, Jelena Ivanišević Caput, Koraljka Kuzman Šlogar, Ana-Marija Vukušić

Sažetak:

Polazeći od pretpostavke da novouspostavljeni Repozitorij nudi platformu za dinamičniji i multimedijalni način obrade građe, projekt smo zamislile kao početnu fazu ispitivanja mogućnosti koje nam u prezentaciji naših terenskih istraživanja nude vizualni mediji. Inovativni načini predstavljanja pa i interpretacije građe izazovni su i u promišljanju suodnosa etnografskog bilježenja zbilje u pisanom i vizualanom (filmskom, fotografskom, multimedijalnom) obliku. Osim iskušavanja novih načina bilježenja i reprezentacije u mogućim okvirima samog Repozitorija u projektu bi se paralelno propitkivale i problematizirale mogućnosti vizualne i multimedijalne prezentacije ne samo prikupljene građe, već i etnografskog istraživanja, a na tragu već započetih istraživanja u hrvatskoj etnologiji na spomenutu temu. Refleksija na samo istraživanje nužna je s obzirom na mogućnosti koje nam takozvani novi mediji pružaju jer se na taj način propitkuje svrhovitost samog istraživanja te iskušava njegova primjenjivost. U ovoj bismo se godini usredotočili na istraživanje tržnice Dolac koje bi krenulo od pozicioniranja te tržnice unutar mreže gradskih tržnica i osobite organizacijske strukture Dolca – zatvoreni i otvoreni dio tržnice, tržnica cvijeća na Splavnici i Trgu Petrice Kerempuha na koju se nastavlja Opatovina sa svojim štandovima s jeftinom odjećom i restoranima koji nude jednostavnu sezonsku hranu. Tržnica Dolac kao lokacija terenskog istraživanja koja, kao primarno javni prostor u kojemu se ostvaruju brojni i raznoliki oblici društvenosti, okupljeni ponajprije (ali ne i jedino) oko razmjene dobara, nudi cijeli niz različitih istraživačkih rukavaca. Nekima bi od njih u fokusu mogli biti, primjerice, odnosi između kupaca i prodavača; međusobni odnosi između prodavača s obzirom na vrstu ili značajke proizvoda koje nude ili lokaciju prodajnog mjesta na tržnici – *legalni i ilegalni* prodavači i roba (ono što se nalazi ispod tezge) i roba nejasnog porijekla; ritam (svako)dnevnog “života tržnice” – u kakvom je odnosu prema radnom vremenu većine građana; osobni rituali kupovanja i susretanja na određenim punktovima na Dolcu (poput kafića i restorana koji ga okružuju); potencijalna razlikovanja u socijalnom statusu posjetitelja tržnice s obzirom na doba dana; prilagodba ponašanja prodavača takvim “smjenama” (s obzirom na njihovu pretpostavljenu platežnu moć ili nešto drugo), npr. kroz moduse komunikacije u različitim dijelovima dana ili kroz redigiranje cijena/usluga; tržnica kao mjesto nostalgije (za prošlim, domaćim, lokalnim); tržnica kao turistička atrakcija u kojoj je moguće konzumirati “autentičnu baštinu” to jest dio (kulturne) prošlosti grada Zagreba – na koje se načine upisuje ova nova dimenzija značenja u gradski plac itd. Ovim istraživanjem pokušalo bi se obuhvatiti Dolac u cjelini, njegova društvena i simbolička značenja u okviru složenog i dinamičnog urbanog narativa glavne gradske tržnice. Probni ćemo terenskim istraživanjima (promatranje, sudjelovanje, bilježenje – pismo, fotografija, video snimka) u ovoj godini nastojati prikupiti građu vezanu uz spomenute i neke druge segmente koji nam se tijekom istraživanja učine važnim mjestima “života” tržnice Dolac. Prikupljenu ćemo građu pohraniti u Dokumentaciji IEF-a te pripremiti za multimedijalnu prezentaciju (izložba, film) prema mogućnostima Repozitorija i njegove eventualne nadogradnje. Ovo bi istraživanje, s jedne strane, pružilo uvid u različite aspekte života jedne gradske tržnice, ali i stvorilo potencijal za buduća komparativna istraživanja gradskih tržnica na području Zagreba, pa i šire – diljem Hrvatske. S druge pak strane, projekt bi mogao osnažiti institutski Repozitorij izradom novog programskog rješenja za multimedijalnu prezentaciju istraživanja (ovisno o financijskim zahtjevima i mogućnostima za takav pothvat), te na taj način proširiti uporabne mogućnosti Repozitorija kao znanstvenoistraživačke infrastrukture Instituta.

Etnografije otočnosti – doprinos etnologije i kulturne antropologije otočnim i jadranskim studijima

Suradnice: Iva Niemčić i Marina Blagaić Bergman

Sažetak:

Polazište istraživanja otoka u ovom projektu oslanja se na promjenu prevladavajuće predodžbe o nužnoj osamljenosti, izoliranosti ili marginalnosti otočnih zajednica, odnosno na pomak s “kontinentalnog otočnog diskursa” (Goldie, 2011) na interes za “glasove” otočana, koji se odvija u okviru interdisciplinarnih otočnih studija posljednjih tridesetak godina. Interdisciplinarna znanstvena paradigma *otočni studiji* predmet je još uvijek aktivne rasprave i teorijskog uspostavljanja kojemu doprinose znanstvenici različitih disciplina s naglaskom na “istraživanje otoka po njihovim vlastitim parametrima” (McCall, 1994). Stoga se ovim projektom želi propitati doprinos etnografske metode te etnoloških i kulturno-antropoloških interpretacija razvoju uvida o životu ljudskih zajednica na otocima. Etnografsko istraživanje na otocima Visu, Lastovu i Šolti koje je planirano tijekom projekta bit će interpretirano u okviru interdisciplinarnih otočnih studija. Analiza etnografske građe prikupljena na navedenim otocima poslužit će za teorijsko propitivanje posebnosti života na otocima uopće te za razvijanje metodologije istraživanja otoka. Pomoću kritičke analize odabrane literature i građe te terenskoga istraživanja propitat će se analitički potencijal pojmova inzularnosti, otočnosti, otočnog ruba te mobilnosti kao okvira razmišljanja s otocima, a dodatno će se propitivati analitičko nasljeđe pojmova ‘jadranstvo’ i ‘mediteranstvo’. Teme koje bi obuhvatio projekt su: **ženske otočne baštine** (etnografija individualnoga: refleksije na život na otoku, život za vrijeme socijalizma, valorizacija ženskog rada u okviru obitelji i formalnog zaposlenja, sudjelovanje u kulturnom životu zajednice, obrazovanje, kreativni izričaji, sudjelovanje u politici i/ili civilnom društvu, odnos prema zdravlju i vlastitom tijelu, odnos prema djeci i odgoju, odnos prema muževima) Dosad snimljeno 10 intervjua diktafonom, 3 intervjua kamerom (sve na otoku Visu); **etnografija otočnih mobilnosti** (u suradnji s prof. dr. sc. Majom Povrzanović Frykman, etnografije mobilnosti predmeta i ljudi; propitivanje paradigme izoliranosti i reprezentacija otočne samoće, propitivanje “sljepila za more” kojega ističu otočani – je li more spaja ili razdvaja); **sekundarno stanovanje na hrvatskim otocima** (suradnja s prof. dr. sc. Zoranom Rocom, Interdisciplinarni istraživački centar za obrazovanje i razvoj, Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias, Lisabon; etnografija sudjelovanja vlasnika vikendica na otocima u lokalnim zajednicama, etnografija mobilnosti vikendaša, uređenja vikendica, aktivizam vikendaša, odnos prema lokalnoj kulturi, refleksije vikendaša o razvoju otoka, vikendaši kao ‘stalni gosti’/potrošači lokalnih usluga, refleksije stalno nastanjenih stanovnika o ‘povremeno’ naseljenima, označavanje vikendaša kao ‘fiktivnih’ stanovnika, ...); **Koncepti i reprezentacije jadranstva i mediteranstva u znanstvenom diskursu, etnografskoj građi, turističkim narativima, lokalnoj kulturi i baštini** (Suradnja s dr. sc. Joškom Božanićem, Centar za mediteranske studije, Sveučilište u Splitu)

Etnokoreološke teme: ishodišta, koncepcije i složenost plesa

Suradnici: Ivana Katarinčić, Iva Niemčić, Tvrtko Zebec

Sažetak:

Istraživanja plesa i plesnih oblika u ovom projektu manjeg opsega nastavljaju temeljno etnokoreološko bavljenje ulogama izvođača i posrednika u tumačenju kulturnih, rodnih, skupnih, raznih prostornih (institucijskih, izvaninstitucijskih, kazališnih, lokalnih, regionalnih, nacionalnih) i

drugih identiteta. Promatra ih se kao refleksije društvenih promjena i zbivanja s mogućnošću tumačenja mnoštva kulturnih tema i značenja. Zahvatit će se teme poput rituala, izvedbenosti, umjetnosti, natjecanja, rekreativnosti, profesionalizma, amaterizma, roda, estetike, identiteta, izvornosti, modernizma, nematerijalne kulturne baštine. Plesnom interpretacijom ostvaruju se mogućnosti višestrukih ideologija tjelesnosti i utjelovljenja. Stoga će se promišljanje i analiza pojedinih plesnih oblika ostvarivati u različitim pristupima tijelu, njegovu tretiranju, reprezentaciji, stvaranju i obučavanju, zahvaćajući ideologije i filozofije koje plesom nastaju. Dakle, analizom plesnih procesa, izvedbi i medija kojima se tijela ostvaruju pronaći će se i interpretirati veze između simboličnoga i materijalnog, (re)prezentacije tijela i utjelovljenja kao iskustva. Terenska istraživanja obuhvatila bi tijekom godine nekoliko područja i tema: mačevne plesove otoka Korčule – Žrnovo i karnevalska plesna zbivanja – Makedonija – Bituše i Ratevo te Istru i Kvarner (Niemčić), plesnu tradiciju donjeg Međimurja, kola Ravnih Kotara i tance otoka Krka (Zebec), intervju baletnih plesača i plesačica u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu za temu istraživanja o profesionalnim plesačima klasičnog baleta (Katarinčić), te intervju profesionalnih plesačica Lada (Niemčić). Građa će biti transkribirana i pohranjena u Dokumentaciji IEF-a. Studijski rad obuhvatio bi pisanje etnokoreološke knjige (Katarinčić, Niemčić, Zebec) te pisanje knjige o baletu (Katarinčić), pripreme tekstova prezentiranih na skupovima za objavljivanje u zbornicima, a predviđena su i sudjelovanja na skupovima u zemlji i inozemstvu.

Nematerijalna kultura i digitalna humanistika

Suradnici: Lidija Bajuk; Koraljka Kuzman Šlogar; Irena Miholić; Tvrтко Zebec

Sažetak:

Internim projektom manjeg opsega namjera je nastaviti temeljna istraživanja tradicijske kulture i kulture suvremene svakodnevice ovaj put kroz prizmu odnosa nematerijalne kulture i digitalne humanistike. Glazba, ples, vjerovanja, predaje, običaji i obredi kao suvremene društvene prakse u Hrvatskoj i iseljeništvu istraživat će se u kontekstu suvremenih izvedbi i značenja potkrijepljenih dijakronijskim podacima uz razvijanje digitalne istraživačke infrastrukture u suradnji s DARIAH ERIC konzorcijem i tehničku pomoć ArihivPro platforme. Cilj je projekta daljnje razvijanje Referentnog centra za nematerijalnu kulturu kroz sustavno praćenje stanja, dokumentiranje, stručnu i znanstvenu obradu, kritičku interpretaciju, te razne oblike obrazovnog, primijenjenog i savjetodavnog rada s lokalnim zajednicama i različitim korisnicima – ustanovama, lokalnim aktivnim grupama, udrugama i pojedincima u prosvjeti, kulturi, turizmu i administraciji. Nove tehnološke mogućnosti postavljenog digitalnog repozitorija i komunikacije elektroničkim putem omogućuju interaktivno sudjelovanje lokalnih zajednica i nositelja pojedinih tradicija, omogućuju bržu i kvalitetniju diseminaciju rezultata istraživanja te stvaranje mreže korisnika i znanstvenika, partnera u zemlji i inozemstvu te nameću potrebu za kvalitetnijom obradom i povezivanjem gradiva, snažnijom refleksivnošću i interdisciplinarnošću istraživača uz dijaloški odnos sa sugovornicima, stvarateljima i nositeljima tradicije ali i aktivnim kreatorima novih društvenih odnosa, praksi, simboličkih značenja i identiteta. Cilj ovog manjeg projekta jest i priprema većeg projekta za Hrvatsku zakladu za znanost, kao nastavka završenog trogodišnjeg “baštinskog” projekta.

ORGANIZACIJA SKUPOVA

- Godišnji skup Instituta za etnologiju i folkloristiku (uklopljen u tjedan Otvorenih vrata Instituta, s promocijama knjiga, izlaganjima suradnika Instituta i gostiju)
- “Tko se zadnji smije, nije shvatio vic’: humor u svakodnevnoj komunikaciji”, folkloristički skup 19-20. studenog, u sklopu internog folklorističkog projekta voditeljice Lj. Marks

SUORGANIZACIJA SKUPOVA I LJETNIH ŠKOLA

- “Kulturni procesi i istraživačke rasprave”, Skup poslijediplomskih studenata etnologije i kulturne antropologije, 26. 1. 2015., , suorganizacija IEF – Valentina Gulin Zrnić i Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju FF-a – Jadranka Grbić
- “Disrupting historicity”, 9. poslijediplomski seminar *Feminisms in a transnational perspective* (IUC Dubrovnik, 25-29. 5. 2015.), Dubrovnik, organizacija Renata Jambrešić Kirin
- Suorganizacija godišnjega skupa Hrvatskog etnološkog društva, lipanj 2015.
- “Utopias, Realities, Heritages: Ethnographies for the 21st Century”. 12. Kongres SIEF-a Zagreb, 21.-25. 6. 2015, suorganizacija Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju FF-a i IEF – očekuje se 800 sudionika na više od 100 panela, Jasna Čapo Žmegač, predsjednica Znanstvenoga odbora i Lokalnoga organizacijskog odbora Kongresa, članovi organizacijskog odbora: Naila Ceribašić, Valentina Gulin Zrnić, Petra Kelemen, Sanja Potkonjak, Nevena Škrbić Alempijević, Tihana Rubić, Tvrtko Zebec
- 4. Anatomija otoka, suorganizacija s Anatomija otoka – centar za istraživanje, Institut za antropologiju 17.-20. 9. 2015., Vis, Blagaić Bergman; Niemčić

SUDJELOVANJA NA SKUPOVIMA

Suradnici Instituta, kao i dosadašnjih godina, planiraju sudjelovanja na brojnim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima. Planira se tridesetak sudjelovanja na skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu.

SUDJELOVANJE U NASTAVI

Suradnici Instituta nastaviti će i u ovoj godini s nastavnim aktivnostima na domaćim i stranim sveučilištima, održavajući kolegije, predavanja i radionice na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini.

PUBLICIRANJE

Suradnici Instituta u okviru temeljne istraživačke djelatnosti te projekata i tema planiraju pisanje i objavljivanje studija u domaćim i inozemnim publikacijama (knjigama, časopisima i dr.). U pripremi su i rukopisi studija, članaka, knjiga i disertacija koji će biti objavljeni tijekom 2015. godine.

IZDAVAČKA DJELATNOST

NARODNA UMJETNOST – hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku broj 52/1 i 52/2

NOVA ETNOGRAFIJA

predviđene knjige:

- Andrea Matošević. *Socijalizam s udarničkim licem. Etnografija radnog pregalaštva*. IEF i CEKAPIS.
- *O pričama i pričanju danas*, ur. Ljiljana Marks i Jelena Marković. IEF.
- Reana Senjković. *Svaki dan pobjeda*. IEF i Srednja Europa.
- *Vrtovi našega grada*, ur. Tihana Rubić i Valentina Gulin Zrnić. IEF i Parkticipacija.
- Jelena Ivanišević. *Povijesni rječnik hrvatskoga kulinarstva sv. 1 A-M*. IEF.
- Nikola Bonifačić Rožin: *izabrani radovi*, ur. Ruža Bonifačić i Tvrтко Zebec. IEF.
- Tomislav Pletenac. *Nemoguć zahtjev: stvaranje antropološkog diskursa na margini*. IEF.

Ostala izdanja

- Hrvatska kajkavska glazbena baština (ur. Lidija Bajuk i Irena Miholić)
- Glazba četiriju rijeka: Folklorna glazba Karlovačkog Pokuplja (Grozdana Marošević)

SUDJELOVANJE U RADU MEĐUNARODNIH PROFESIONALNIH UDRUGA

- SIEF i InASEA (J. Čapo, članica savjetodavnog i upravnog vijeća Udruge)
- Evaluation Body of the Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage (N. Ceribašić kao članica glavnog odbora ICTM-a)
- Centre Culturel Européen Saint Martin de Tours (i ogranak Kulturni centar sv. Martin – Hrvatska) (A. Zaradija Kiš)
- DARIAH ERIC – konzorcij EU istraživačke infrastrukture – nacionalna koordinacija (NCC) – K. Kuzman Šlogar, virtualni centar kompetencije (VCC3) – upravljanje znanstvenim sadržajem (T. Zebec)
- IEF je uz Ministarstvo kulture imenovan fokalnom točkom – žarištem u okviru međunarodnog projekta promocije i očuvanja mediteranske prehrane sukladno upisu na UNESCO-v popis reprezentativne baštine: <http://www.mediterradiet.org> (M. Belaj, M. Blagaić Bergman, J. Ivanišević Caput, T. Zebec)
- uredništvo međunarodne online baze podataka *Dance Research Published or Publicly Presented by members of the ICTM Study Group on Ethnochoreology* (T. Zebec)

OSTALE SURADNJE

- Članstvo u povjerenstvu Savjeta za nacionalne manjine RH za ocjenu programa kulturnih aktivnosti nacionalnih manjina te u povjerenstvima za kulturno-umjetnički amaterizam (N. Ceribašić) i za nematerijalnu kulturnu baštinu pri Ministarstvu kulture (N. Ceribašić, T. Zebec)
- Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO (T. Zebec)
- Uredništvo Leksikona sinjske alke (A. M. Vukušić, T. Zebec)
- Suradnja u produkciji Međunarodne smotre folklor
- Niz individualnih suradnji obavljat će se i na području popularizacije znanosti prema pojedinačnim planovima suradnika, sudjelovanjem na okruglim stolovima, javnim tribinama, radionicama, s medijima i sl.

DOKUMENTACIJA

SVAKODNEVNI POSLOVI

- prihvatanje, evidentiranje, obrada i pohrana nove građe
- uređivanje i popunjavanje baza podataka
- posuđivanje građe i opreme za snimanje
- presnimavanje/kopiranje građe s raznih medija za potrebe dokumentacije i djelatnika Instituta
- briga oko održavanja i servisiranja audio, video i foto opreme te arhivskih ormara
- rad s vanjskim korisnicima (uključujući pretraživanje baza, skeniranje, fotokopiranje i presnimavanje)
- zaštita arhivske građe: nastavak prebacivanja/migriranja digitalne građe na vanjske tvrde diske (HD uređaji) i server
- konverzija digitalne građe iz arhivskih kopija u manje formate prikladne za objavu u repozitoriju (audio u mp3, foto u jpg, rukopisi u pdf i video u flv)

SURADNJE

- nastavak međunarodne suradnje s Pomorskim muzejom Crne Gore u Kotoru (ravnateljica mr. Mileva Pejaković Vujošević), Lidijom Laforest, Lanom Srkoč i Hrvatskim državnim arhivom u Zagrebu oko pripreme putujuće izložbe fotografa Franza Thiarda de Laforesta i pripremi njihove objave na CD-rom mediju i te izradi kataloga
- suradnja s Etnografskim muzejom u Zagrebu na sređivanju metapodataka i digitalizaciji fotografija koje je EMZ poklonio ranih 50-ih godina 20. st. Institutu
- obnova suradnje s Udrugom Antuna Dobronića iz Jelse na pripremi druge pjesmarice tradicijskih napjeva s otoka Hvara Antuna Dobronića
- nastavak suradnje s Narodnim muzejom u Zadru na objavi rukopisnih zbirki Goroslava Oštrića
- druge suradnje s pojedincima i ustanovama vezane uz objave multimedijalnih izdanja i knjiga

PROJEKTI

- *Digitalni repozitorij IEF-a*. Daljnji svakodnevni rad na razvoju i usavršavanju digitalnog repozitorija u suradnji s tvrtkom ArhivPro. Izrade normativnih listi, prebacivanje digitalne građe i metapodataka u repozitorij
- Projekt *Digitalizacija građe s područja Istre*, u suradnji s Etnografskim muzejom Istre iz Pazina i CENKI-jem (Nuša Hauser i Lidija Nikočević). Nastavak uspješne suradnje koja je započela 2013. te se nastavila i tijekom cijele 2014. godine: CENKI osigurava isplatu naknade studentima i sredstva za digitalizaciju koja se provodi izvan Instituta, a Institut potrebne kadrovske,

prostorne i tehničke uvjete za digitalizaciju i unos digitalne građe i metapodataka u repozitorij IEF-a

- Projekt *online* izložbi:
  - *Hrvatski svadbeni običaji* (u suradnji s Melanijom Belaj i tvrtkom Arhiv Pro d.o.o.)
  - *Martinski put* (u suradnji s Antonijom Zaradijom Kiš i tvrtkom Arhiv Pro d.o.o.)
- *Projekt Digitalizacija ostavštine Ive Čakalića*. Prijava na javni natječaj Ministarstva kulture 2015. godine u suradnji s Etnološkim odsjekom HAZU-a
- Nastavak rada na izradi dokumentarno-etnografskog filma “Nagrišpane traverse” (s Lidijom Bajuk i tvrtkom Pozitiv film d.o.o.); postprodukcija i dovršetak filma

DARIAH – ERIC

- DARIAH-ERIC (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities – European Research Infrastructure Consortium) – nastavak suradnje te koordinacije aktivnosti na području digitalne humanistike i umjetnosti u Hrvatskoj (IEF – nacionalna koordinacijska ustanova, K. Kuzman Šlogar – nacionalna koordinatorica). Telekonferencije i svakodnevna e-mail komunikacija s čelnicima DARIAH-a u svrhu njihova informiranje o projektima digitalizacije i razvoja digitalne infrastrukture na području humanistike, umjetnosti i kulturne baštine u RH. Koordiniranje aktivnosti na području digitalne humanistike i umjetnosti u Hrvatskoj i kontaktiranje s drugim zainteresiranim ustanovama u RH uz daljnje širenje kruga sudionika u projektu
- Sudjelovanje na zasjedanjima Opće skupštine DARIAH-EU u ožujku (telekonferencija) i studenom 2015. (Berlin)
- Dogovaranje i početak izrade web stranice DARIAH-HR
- Organizacija okruglog stola DARIAH-HR na kojem će sudjelovati kolege iz partnerskih ustanova i čelni ljudi iz središnjeg ureda DARIAH-EU

OSTALI PLANOVI

- audio, foto i video snimanja stručnih i znanstvenih skupova, promocija, smotri i drugih događanja koja organiziraju ili na kojima sudjeluju djelatnici Instituta (npr. Međunarodna smotra folkloru u Zagrebu)
- praćenje i javljanje na natječaje za financiranje digitalizacije te za potporu objave arhivske građe
- rješavanje pitanja autorskih prava, tj. prava na objavu građe u repozitoriju

NAPOMENA

Voditeljica dokumentacije koristi roditeljni dopust od 24. studenoga 2014., u trajanju od najmanje šest mjeseci. Planovi o suradnjama, prijavama na natječaje, sudjelovanju na skupovima i slično podložni su promjenama ovisno o datumu povratka s roditeljnog dopusta.

Od siječnja 2015. do povratka na posao voditeljice dokumentacije, na njezino će mjesto biti privremeno zaposlen stručni suradnik/suradnica.

KNJIŽNICA

Knjižnica će kao i do sada obavljati poslove održavanja i nabave knjiga, kao i sve ostale poslove vezane za knjižnicu te niz stručnih aktivnosti vezanih za rad na bazama podataka o bibliotečnoj građi te izradi pojedinačnih bibliografija suradnika Instituta. Planiraju se i specifični zadaci te razvijanje informatičke infrastrukture, kao i nastavak suradnje sa srodnim knjižnicama te sudjelovanje u edukacijskim programima za knjižničare.

ODJEL ZA PRAVNE, KADROVSKE, FINANCIJSKO-RAČUNOVODSTVENE I OPĆE POSLOVE

U sklopu Odjela provodit će se redoviti opći i kadrovski te pravni poslovi usmjereni pružanju stručne potpore znanstvenicima i suradnicima Instituta u poboljšanju djelatnosti i razvoju Instituta. Odjel će provoditi potrebne organizacijske poslove oko pripremanja znanstvenih skupova, znanstveno-stručnih predavanja, predstavljanja knjiga i slično, poslova pretplate i prodaje znanstvenih knjiga i časopisa i drugih izdanja Instituta. Financijski i računovodstveni poslovi osigurat će redovito financijsko poslovanje Instituta u skladu s pravnim propisima te provedbu financijskoga plana Instituta. Poslovi javne nabave obavljat će se radi osiguravanja dostupnosti potrebnih usluga i roba.

Sukladno važećim propisima planira se tijekom godine izvršenje postupka pregleda i izlučivanja arhivskog i drugog gradiva Instituta kojemu je istekao rok čuvanja na temelju Posebnog popisa s rokovima čuvanja.

Planiraju se poslovi na izradi izrada općih i ostalih pravnih akata Instituta radi usklađivanja istih s izmjenama i dopunama Statuta te važećim pravnim propisima.

FINANCIJSKI PLAN INSTITUTA ZA ETNOLOGIJU I FOLKLORISTIKU - 2015

PRIHODI	Plan 2015.				
Prijenos namjenskih sredstava iz prethodne godine (početni saldo 1.1.15.)	782.506,39				
PRIHODI IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA					
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta /rashodi za zaposlene/	8.000.000,00				
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta /redovna djelatnost Instituta/	693.020,00				
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta /potpore za izdavačku djelatnost i organizaciju znanstvenih skupova, popularizacija znanosti/	130.000,00				
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta /namjensko višegodišnje financiranje znanstvene djelatnosti - 2015. godina/	200.000,00				
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta /Znanstveni projekti/	7.660,00				
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta NEWFELPRO	88.090,00				
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (ostali prihodi)	0,00				
Ministarstvo kulture (sredstva potpore za programe javnih potreba u kulturi)	20.000,00				
Hrvatska zaklada za znanost (znanstveni projekt)	149.095,00				
VLASTITI PRIHODI					
Prhodi od vlastite djelatnosti	25.000,00				
Prhodi od kamata	1.000,00				
OSTALI PRIHODI					
Ostali prihodi (donacije, pomoći, jedinice lokalne uprave i samouprave)	20.000,00				
Ukupno prihodi 2015. godina	9.333.865,00				
Ukupno prihodi s namjenskim sredstvima iz 2014. godine	10.116.371,39				

Obrazloženje:

Namjenska sredstva prenesena iz prethodne godine odnose se na sredstva znanstvenih projekata, namjenskog višegodišnjeg financiranja znanstvene djelatnosti, sredstva potpore za izdavanje znanstvenih knjiga, časopisa te potpore za održavanje znanstvenih skupova; sredstva potpore za programe u kulturi; vlastiti prihod Instituta te ostatak sredstava redovne djelatnosti.

RASHODI		Plan 2015.				
31	Rashodi za zaposlene	8.000.000,00				
32	MATERIJALNI RASHODI	1.939.371,39				
3211	Službena putovanja	430.000,00				
3212	Naknade za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život	130.000,00				
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	55.000,00				
3221	Uredski materijali i ostali mat. rashodi	50.000,00				
3223	Energija	70.000,00				
3224	Materijal i dijelovi za tek. i invest. održavanje	30.000,00				
3225	Stitni inventar i auto gume	0,00				
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	80.000,00				
3232	Usluge tek. i invest. održavanja	30.000,00				
3233	Usluge promidžbe i informiranja	20.000,00				
3234	Komunalne usluge	180.000,00				
3235	Zakupnine i najamnine	130.000,00				
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	10.000,00				
3237	Intelektualne i osobne usluge	350.000,00				
3238	Računalne usluge	80.000,00				
3239	Ostale usluge	150.000,00				
3241	Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	25.000,00				
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava	30.000,00				
3293	Reprezentacija	5.000,00				
3294	Članarine	10.000,00				
3295	Pristojbe i naknade	2.000,00				
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	72.371,39				
34	FINANCIJSKI RASHODI	7.000,00				
3431	Bankarske usluge i usluge pl. prometa	7.000,00				
3433	Zatezne kamate	1.000,00				
3434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	5.000,00				
42	RASHODI ZA NABAVU DUGOTRAJNE IMOVINE	170.000,00				
422	Oprema	110.000,00				
424	Knjige u knjižnici	60.000,00				
SVEUKUPNO RASHODI		10.116.371,39				

U Zagrebu, 12. siječanj 2015.
Priradio: Mirko Jerkić, voditelj Računovodstva

Odgovorna osoba: dr. sc. Tvrko Zebec, ravnatelj Instituta

